

Den skal tidlig krøkes som god krok skal bli...

I lang tid har jeg lest og hørt om hvor mørkt det virker til å være på rekrutteringsfronten i VA-Norge. Har vel egentlig tenkt at det er svært lite jeg kan gjøre med det. Inntil i vår var jeg saksbehandler på avløp i Hamar kommune. Må innrømme at jeg i kraft av den stillingen ikke har sett at det skulle være min oppgave å gjøre noen tiltak i så måte. Langt mindre hatt noen tanker om hva jeg kunne bidratt med. Etter å ha fått jobb hos Norsk Vann, har jeg lært at alle kan og bør gjøre noe, uansett om du er en helt vanlig VA-arbeider i en norsk kommune, jobber på renseanlegg, i konsulentbransjen, hos entreprenøren eller i Norsk vann. Gjennom mine nye kollegaer og Vannkunnskap.no, har jeg fått gode ideer til hva man kan gjøre.

Av Gjertrud Eid, mor og håpefull arbeider for vårt viktigste næringsmiddel

Derfor ga jeg mine sønners barnehage en utfordring, som mitt lille bidrag i rekrutteringsarbeidet for VA-bransjen. Flekkenga natur- og gårdsbarnehage ble utfordret til å sette vann på ukeplanen. Denne utfordringen tok de på strak arm og i fortsettelsen her kan du lese mer om hvordan dette gikk til.

En kreativ og impulsiv barnehage

Flekkenga gårds- og naturbarnehage er en privat barnehage i Hamar, som har stort fokus på fysisk aktivitet og utetid. De er opptatte av at

barna skal lære seg praktiske og sosiale ferdigheter, og barna involveres derfor i alt fra matlaging, bruk av redskaper, arbeid på gården, til ski, skøyter og lek. Barnehagen drives på en slik måte at barna får mange og varierte opplevelser i naturen og på gården.

Disse barna har stiftet god kunnskap til vann og vannaktiviteter fra før: de drar til svømmehallen, tar med kanoen ned til Mjøsa, dyrker grønnsaker i drivhuset og poteter på jordet og de har opparbeidet et fint uteområde i forbindelse med

den lokale bekken, som ikke ligger lenger unna enn et litt langt steinkast. Vannets betydning var ikke ukjent fra før. Og hva er vel morsommere for barn enn å leke med vann? Derfor var det ikke vanskelig å få disse til å jobbe litt ekstra målrettet med dette temaet noen uker. Pedagogisk leder Patrick Åserud tok saken. Han er så heldig å ha med seg et knippe positive og impulsive ansatte, som sammen gjennomførte et flott opplegg for de eldste barna.

Noen gode hjelpere

I tillegg til særdeles positive og impulsive barnehageansatte, trengtes litt hjelp til økonomien. Min mann er beleilig nok ansatt hos Maskinanlegg As, en lokal entreprenør. Gjennom sine kontakter skaffet han gratis materialer til å bygge «Rørmannen». Ahlsell og Wavin falt for opplegget og skaffet til veie alt vi trengte. Rør og bruksanvisning ble overlevert barnehagen, sammen med Norsk Vanns tegneserier for hhv. dokultur og vann. De ble også henvist til Vannkunnskap.no

Nyggjerrige barn

Som barn flest er også barna i Flekkenga nysgjerrige og lærevillige. De fleste av disse barna hadde ikke noe forhold til rørdeler og hadde ingen formening om at vannet i vask og do, både kommer og går ved hjelp av rør. Ei heller hadde de noen tanker om at det var mulig å bygge en mann av rør. Men dette syntes barna var kjempegøy og de klarte fint å sette sammen delene. Resultatet ble Roar Rør. For det finnes vel ingen mann som ikke har noe ordentlig navn? Etter å ha stiftet nærmere bekjentskap med den noe pussige skapningen Roar, ble det gjort mange forsøk på å se hvordan vannet kunne fylles i en ende og komme ut i en annen. Så rart at vannet alltid renner nedover...

Nede ved bekken utforsket barna røret under brua. Det var laget av et helt annet materiale og var mye større, enn delene som ble brukt til Roar. Noen dager var det fint vær og de fant ut at med det fine været, ble det mindre vann i bekken. De fikk gå gjennom røret under brua. Litt skummelt, men veldig spennende! De demmet opp vannet og så hva som skjedde da. Og selvfølgelig ble det også tid til bading og vannlek, både i bekken, men også i Mjøsa. Andre dager var det øs pøs regnvær. Da ble bekken større og flommet over gangbrua. Slik fikk disse barna allerede i tidlig alder en tilpasset innføring i flomproblematikken.

På gården lærte de om viktigheten av vann for de plantene avdelingen hadde sådd. Her tegnet også alle barna en tegning som minnet dem om vann.

I samlingsstunder snakket de om bruk av vann og hva som skjer med det møkkete vannet etter bruk. De leste tegneseriene om drikkevann og dovett og de var på datarommet og kikket på Vannkunnskap.no. Faktisk hadde flere av barna vært i syden og opplevd at de ikke kunne drikke vann rett fra springen. I barnehagen hadde de tidligere opplevd både at doen hadde tettet seg og at den var frosset. Slik ble barnas egne erfaringer brukt til å belyse

hvilke muligheter og begrensninger som ligger i vannet og hvor avhengig vi er av det.

Etter alt snakket om dovett, tok noen av barna med seg dette hjem til familien. Så faktisk har også flere søsken, mammaer og pappaer lært at det kun er tiss, bæsje og dopapir som skal i do. Det ble en hyggelig bieffekt av dette lille prosjektet.

Kanskje ble det sådd en framtidig VA-spire?

Som takk for innsatsen fikk alle barna drikkeflasker, klistremerker og tegneserier. Etter iveren å dømme var dette et vellykket pro-

sjekt. Som mor og dermed programforpliktet til å følge dette kullet i mange år framover, kan jeg forhåpentligvis få til et tilsvarende opplegg for disse barna igjen på barne- og ungdomsskolen, og ikke minst på videregående, når barna skal ta sitt første viktige valg, som påvirker videre utdanningsløp. Ved å gi dem noen små og positive innblikk i flere omganger, kan jeg kanskje vise at vår bransje er spennende og ikke minst at det er en viktig arbeidsplass. Hvem vet? Kanskje vil ett av disse barna en gang i framtiden, bli å finne på post i VA bransjen, som produsenter av vårt viktigste næringsmiddel? Kanskje vil de velge noe helt annet. Men en ting er i hvert fall sikkert. Få av disse barna hadde hatt et forhold til dokultur, Hias eller rørdeler uten denne lille innsatsen. Dette kan umulig være farlig lærdom å bære på. Og moro var det uansett, for både små og store!

Tar DU en utfordring?

Dette prosjektet var ikke spesielt arbeidskrevende og egentlig burde alle engasjerte VA-arbeidere gjøre tilsvarende innsats. Kjenner du en barnehage- eller skoleklasse du kan gi en utfordring? Gå inn på Vannkunnskap.no og hent inspirasjon og ferdig undervisningsopplegg der, eller ta kontakt med oss i Norsk Vann. Kanskje kan lokalpressen være interessert i å skrive litt om saken, slik at det også gir positiv omdømme for bransjen. Og send oss gjerne et tips, slik at vi kan skrive om historien i vår Bulletin, til glede og inspirasjon for andre.

